

Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van
Accountants
per e-mail: consultatie-wet-en-regelgeving@nba.nl

adres Koningin Beatrixlaan 18
7681 AG Vroomshoop
telefoon 0546-660760
e-mail info@jonglaan.nl
internet www.jonglaan.nl

datum 21 september 2020
betreft Reactie op Consultatiedocument Standaarden 3900N en 4415N

Geachte lezer,

In deze brief geven wij een reactie op het Consultatiedocument Standaarden 3900N en 4415N.

Inleiding

In onze navolgende reactie houden wij de volgorde van de door u gestelde vragen aan.

Algemene vragen

Vraag 1:

We kunnen ons vinden in de behoefte aan een strenger onderzoek door de accountant bij het toenemen van het subsidiebedrag. Het onderscheid dat daarnaast wordt gemaakt tussen werkgevers die gewend zijn aan een (verplichte) accountantscontrole en werkgevers die dat niet gewend zijn is in onze ogen arbitrair. De omvang van de verkregen subsidie zegt naar onze mening iets over de mate waarin de onderneming is geraakt door de gevolgen van het coronavirus. Het leggen van een link met wel of geen controleplicht kan een ongewenst effect hebben voor de controleplichtige vennootschappen, omdat zij voor de daadwerkelijke toekenning van de subsidie moeten voldoen aan zwaardere eisen. Een voorbeeld uit de praktijk ter overweging: er zijn vrijwillige controles met een goedkeurende controleverklaring en wettelijke controles met een controleverklaring van oordeelonthouding.

Vraag 2:

Wij voorzien moeilijkheden bij het opstellen van de pro-formaberekening in het geval van het afgeven van een oordeel / conclusie met beperking. Het begrip onzekerheidsinterval is onduidelijk en het is maar de vraag of dit onzekerheidsinterval altijd exact bepaald kan worden.

Het is ons onduidelijk wat met de volgende passage uit A69 (bij 3900N) wordt bedoeld: 'Omdat het alleen gaat om een berekening ten behoeve van de afrekening en niet om weer te geven wat de accountant meent dat de omzetzaling moet zijn is het toelaatbaar om de berekening te maken'. Wordt hier gerefereerd aan een mogelijk onafhankelijkheidsissue?

Wat we verder willen meegeven is dat de wijze van afrekenen van deze subsidie aan de voorkant niet is gedeeld met de aanvragers. Als accountants zijn we dus in voorkomende gevallen de boodschappers van het slechte nieuws.

Specifieke vragen

Vraag 3:

Met de introductie van de Aan assurance verwante (AAV) Standaard wordt naar onze mening een nieuw niveau van zekerheid geïntroduceerd. Een soort 'samenstel-plus' opdracht. Deze constatering geldt ook voor de assurance-opdracht met de beperkte- en met de redelijke mate van zekerheid. Wij vinden dit niet passen in het Assurance Framework zoals we dat kennen. Het is er zelfs mee in strijd. Daarnaast vragen we ons af wat deze opdrachten zo specifiek maakt dat ze niet passen in het bestaande stramien. De AAV-opdracht zou dan bijvoorbeeld passen in het zekerheidsniveau van een beoordelingsopdracht. De assurance-opdrachten in de bestaande 3000-serie. Conceptueel vinden we het nu erg ingewikkeld worden.

Vraag 4:

Allereerst is de opmerking die we hierboven hebben gemaakt hier ook van toepassing. Er worden meerdere niveaus van zekerheid toegevoegd aan het bestaande Assurance Framework. Volgens ons komen we nu op een zestal niveaus van zekerheid:

deJong&Laan

- Geen zekerheid (samenstellingsopdracht);
- Geen zekerheid, wel comfort (de derdenverklaring)
- Zekerheid uit samenstel-plus opdracht (4415N)
- Beperkte mate van zekerheid (beoordelingsopdracht 2400)
- Beperkte mate van zekerheid met aanvullende zekerheid (3900N)
- Redelijke mate van zekerheid

Is dit in de praktijk wenselijk en voldoende uit te leggen? Waarom passen de werkzaamheden niet in het bestaande stramien?

Verder zijn de uit te voeren werkzaamheden voor opdrachten met een beperkte mate- en een redelijke mate van zekerheid aan elkaar gelijk. De evaluatie gebeurt vervolgens op een andere manier. Naar onze mening zijn uitgevoerde werkzaamheden leidend voor de mate waarin zekerheid afgegeven kan worden, niet de wijze van evalueren.

Vraag 5:

Het zijn van een groep veronderstelt beslissende zeggenschap over de dochtermaatschappijen. Daarmee is het naar onze mening logisch om te volstaan met één opdrachtbevestiging. Dus wat ons betreft geen opmerkingen of voorgestelde aanpassingen.

Vraag 6:

De tijdigheid van het afronden van de reguliere administratie die wordt verondersteld, is naar onze mening niet altijd in overeenstemming met de praktijk. Jaarrekeningen en IB-aangiften worden vaak later in het jaar afgewikkeld (later dan medio maart), waardoor de kans bestaat op tendenties in de cijfers 2019. Het risico op manipulatie van omzetcijfers is hiermee in onze optiek onderbelicht.

Vraag 7:

We zijn het ermee eens dat er niet is gekozen voor een verplichte accountantsroulatie voor deze AAV-opdracht. We zien daarentegen een ongewenste lastenverzwaring in het verplicht toepassen van een OKB op deze opdrachten. Waarom is hier wel voor gekozen bij een 4415N-opdracht en niet bij de 3900N-opdrachten? De verplichte (extra) werkzaamheden zijn ook bij die opdrachten nieuw en onbekend. Wij zien de oplossing in een gedegen opleiding van onze collega's voordat ze starten met de uitvoering van de opdrachten. Verder zien wij zeker de toegevoegde waarde van OKB's, maar meer op basis van een risico-inschatting door ons als kantoor (op basis van bijvoorbeeld: klantkenmerken, langdurige betrokkenheid accountant, vakvolwassenheid accountant).

Verder is het onderscheid tussen objectiviteit en onafhankelijkheid zeer moeilijk te maken. Waarom wordt zo specifiek benoemd dat een accountant bij een AAVopdracht wel objectief moet zijn, maar niet onafhankelijk?

Vraag 8:

Zoals al eerder opgemerkt vinden wij de toegevoegde niveaus van zekerheid conceptueel moeilijk te begrijpen en te vertalen naar onze praktijk. Daarnaast zijn volgens ons de uitgevoerde werkzaamheden leidend voor het af te geven niveau van zekerheid, niet de wijze van evalueren.

Vraag 9:

Het begrip inherente beperking is naar onze mening vatbaar voor meerdere interpretaties. Wordt hier bedoeld op inherente beperkingen als gevolg van het coronavirus of inherente beperkingen in een breder verband? Wij gaan uit van dat laatste, zoals af te leiden is uit de eerste bullet: "Het management heeft de betreffende interne beheersingsmaatregelen niet geïmplementeerd maar dit kan redelijkerwijs ook niet van haar verwacht worden gezien de omvang van de (niet-controleplichtige) entiteit en haar reguliere verplichtingen".

Vraag 10:

We vragen ons af waarom het opstellen van de pro-formaberekening bij de accountant komt te liggen. Het vaststellen van de subsidie is de verantwoordelijkheid van SZW. Wij vinden dit voorstel dus ongewenst en willen niet op de stoel van SZW gaan zitten. Daarbij is het maar de vraag of de berekening in alle gevallen te maken is. Een onzekerheid kan namelijk moeilijk gekwantificeerd worden.

Vraag 11:

Zie hiervoor onze toelichting omtrent inherente beperkingen bij vraag 9. Met name het vatbaar zijn voor meerdere interpretaties is ongewenst. Een ondubbelzinnige definitie en het geven van voorbeelden zou hierbij behulpzaam zijn.

deJong&Laan

Vraag 12:

Naar onze mening is de tabel in bijlage 1 heel slecht leesbaar.

Vraag 13:

Naar onze mening is dit een werkbare oplossing.

Vraag 14:

Akkoord, geen opmerkingen.

Vraag 15:

Akkoord, geen aanvullende opmerkingen.

Vraag 16:

Artikel 43 van 3900N lijkt een foutieve beschrijving te bevatten.

Tot slot

Indien nodig zijn wij uiteraard bereid onze opmerkingen nader aan u toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

R.R. Ogink RA
directeur

R. Hutchison RA
compliance officer

A. Stokvis RA
hoofd vaktechniek accountancy